

Souhrnná závěrečná zpráva o plnění Akčního plánu k omezení škod působených alkoholem v České republice pro období 2015 – 2018

1. Úvod

Akční plán k omezení škod působených alkoholem v České republice pro období 2015 – 2018 (dále jen „Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu“) nastavoval střednědobé cíle, které měly přispět k ochraně před negativními zdravotními, sociálními a ekonomickými následky spotřeby alkoholu u obyvatelstva České republiky.

Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu byl připraven Ministerstvem zdravotnictví (MZ) v návaznosti na požadavky související s implementací Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (tento akční plán byl jedním ze tří akčních plánů zařazených do akčního plánu „Omezování zdravotně rizikového chování“) a zároveň představoval nástroj realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018.

Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu byl spolu s ostatními akčními plány k realizaci Zdraví 2020 předložen vládě dne 20. srpna 2015, která je vzala na vědomí usnesením č. 671. Mezi aktivity Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu patří i závěrečné hodnocení jeho plnění.

Rámcové informace o plnění tohoto Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu za rok 2015, 2016, 2017 byly vládě předloženy v rámci Informace o stavu realizace Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí, a to v návaznosti na plnění bodu III/1. b) usnesení vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 23. Naposledy byla Informace o stavu realizace Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí předložena pro informaci vládě dne 24. října 2018.

Pro zajištění koordinace naplňování tohoto Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu sloužila primárně Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem (dále jen „MPS SPA“) při MZ. Tato meziresortní skupina je poradním orgánem ministra zdravotnictví a zároveň pracovní skupinou v rámci struktur Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen „RVKPP“).

MPS SPA je ustavena na základě příkazu ministra zdravotnictví č. 4/2016 Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem: zřízení, statut a jednací řád. Jejími členy jsou nejen zástupci věcně příslušných rezortů, ale též zástupci některých odborných společností a organizací působících v oblasti omezování škod působených alkoholem.

I pro závěrečné hodnocení tohoto Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu bylo využito MPS SPA. Gestoři a spolugestoři aktivit byly osloveni v rámci MPS SPA k podání detailnějších informací o plnění aktivit obsažených v Akčním plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu.

Informace o situaci v oblasti užívání alkoholu, použité k hodnocení naplnění priorit, byly čerpány např. z každoročních zpráv Státního zdravotního ústavu (SZÚ) o užívání alkoholu a tabáku, Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2019 z listopadu 2020, Evaluace Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018 zpracované Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti Úřadu vlády (NMS ÚV) na jaře 2019, výsledků české části Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) 2019, které byly uveřejněny v září 2020, nebo výsledků mezinárodní studie HBSC (The Health Behaviour in School-aged Children), která je zaměřena na zdraví a životní styl žáků základních škol, uveřejněných v květnu 2020.

2. Stav plnění cílů Akčního plánu k omezení škod působených alkoholem v České republice pro období 2015 až 2018

2.1 Cíle Akčního plánu 2015 – 2018 pro oblast alkoholu

Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu byl připraven Ministerstvem zdravotnictví, které zároveň koordinovalo plnění aktivit a hodnocení jeho plnění.

V Akčním plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu byl stanoven hlavní cíl snížit spotřebu alkoholu a škody působené alkoholem.

K dosažení hlavního cíle byly stanoveny 4 dílčí cíle:

1. snížení prevalence užívání alkoholu u dětí o 3,5 % do roku 2018 o 5 % do roku 2020 a posunutí věkové hranice první zkušenosti s alkoholem o 3 roky do roku 2020 (snížení počtu dětí a mladistvých pravidelně pijících alkohol),
2. snížení spotřeby alkoholických nápojů v dospělé populaci o 3,5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2018 a o 5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2020,
3. snižování rizik vyplývajících z užívání alkoholu,
4. zajištění dalších opatření nezbytných pro realizaci protidrogové politiky v oblasti alkoholu.

2.2 K současné situaci a vyhodnocení dílčích cílů

K plnění dílčího cíle č. 1

Užívání alkoholu patří mezi nejrozšířenější rizikové chování dospívajících. Mezi dětmi a dospívajícími byl v posledních letech zaznamenán pokles užívání alkoholu.

Podle mezinárodní studie HBSC (The Health Behaviour in School-aged Children), která je zaměřena na zdraví a životní styl žáků základních škol ve věku 11,13 a 15 let, v roce 2018 uvedlo v České republice konzumaci alkoholu v posledních 30 dnech 5 % dívek a 10 % chlapců ve věku 11 let, 19 % dívek a 20 % chlapců ve věku 13 let a 49 % dívek a 47 % chlapců 15 let. Zkušenost s opilostí (2 a vícekrát v životě) mělo 5 % dívek a 5 % chlapců ve věku 13 let a 22 % dívek a 25 % chlapců ve věku 15 let. Při porovnání těchto dat s výsledky české části HBSC v roce 2014 lze u většiny konstatovat (mírný) pokles.

Podle Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) jejíž poslední vlna se uskutečnila v roce 2019, pilo alkohol v posledních 30 dnech 62,7 % studentů ve věku 16 let, polovina z nich s frekvencí 3krát nebo vícekrát, tj. přibližně 1 týdně nebo častěji (30,9 % studentů celkem). Míra konzumace alkoholu je vyrovnaná u chlapců a dívek, dívky o něco častěji uváděly pouze jednorázovou konzumaci alkoholu. **Ve srovnání s předchozími roky se míra konzumace alkoholu mezi studenty mírně snížila, především poklesl výskyt pravidelného pití.**

Podle studie ESPAD v roce 2019 mezi 16letými studenty uvedlo 38,5 % (40,8 % chlapců a 36,1 % dívek), že alespoň jednou v posledním měsíci konzumovalo 5 a více sklenic alkoholu při jedné příležitosti. Alespoň 3krát v posledním měsíci (tj. přibližně jednou týdně nebo častěji) konzumovalo nadměrné dávky alkoholu při jedné příležitosti 11,7 % 16letých (12,9 % chlapců a 10,5 % dívek).

Subjektivně vnímanou intoxikaci alkoholem v posledních 30 dnech uvedlo podle studie ESPAD v roce 2019 15,3 % dospívajících ve věku 16 let, přičemž opakovanou intoxikaci (3krát nebo vícekrát

v posledních 30 dnech) uvedlo 2,3 % studentů. Dlouhodobě klesá výskyt časné zkušenosti s opilostí (z 17,5 % v roce 2007 na 10,2 % v roce 2015 a dále na 7,3 % v roce 2019).

K první zkušenosti s alkoholem (zjišťováno je vypití celé sklenice alkoholického nápoje, ne „ochutnání nebo vypití jednoho loku alkoholu“) dochází podle studie ESPAD nejčastěji ve věku 14 let. V posledních letech však výrazně poklesl podíl studentů s časnou zkušeností s alkoholem – zatímco v roce 2007 uvádělo zkušenost s vypitím sklenice alkoholu před 14. narozeninami celkem 75 % 16letých studentů a v roce 2015 celkem 69 % studentů, v roce 2019 poklesl podíl studentů s časnou zkušeností na 42,2 % (45,9 % chlapců a 38,3 % dívek).

Ze srovnání výsledků studie ESPAD z předchozích vln vyplývá, že v období mezi roky 2011 a 2015 došlo k výraznému poklesu uváděné konzumace alkoholu u 16letých, a to k poklesu jak u indikátoru prevalence zkušeností s konzumací alkoholu v období posledních 12 měsíců a posledních 30 dnů, tak i u indikátorů rizikové konzumace alkoholu. Mezi roky 2015 a 2019 došlo k dalšímu poklesu míry konzumace alkoholu u dospívajících, ovšem nikoliv již tak významnému, jako v předchozím období. U chlapců byl zaznamenán další pokles u všech sledovaných ukazatelů konzumace alkoholu, včetně rizikových forem, zatímco u dívek došlo mezi r. 2015 a 2019 naopak k mírnému nárůstu častého pití nadměrných dávek alkoholu (3krát a častěji) a výskytu opakované opilosti v posledních 30 dnech. Ukazuje se tedy, že dlouhodobě dochází k vyrovnávání rozdílů mezi chlapci a dívkami a v současnosti nejsou mezi chlapci a dívkami statisticky významné rozdíly v konzumaci alkoholu, které byly pozorovány v posledních 20 letech.

Jedná-li se o dostupnost alkoholu pro děti a mladistvé, podle studie ESPAD v roce 2019. např. celkem 41,5 % studentů uvedlo, že alkohol konzumovalo v hospodě, restauraci, baru nebo na diskotéce, Srovnání s přechozími vlnami studie ukázalo, že od r. 2007 klesá podíl studentů, kteří uvedli konzumaci alkoholu v restauraci, baru nebo na diskotéce, a to z 83,9 % na 41,5 %, Nejméně jednou koupí alkoholu v obchodě, supermarketu, večerce nebo na benzínové pumpě uvedlo 41,3 % studentů celkem. Zatímco v letech 2003 až 2011 docházelo k nárůstu podílu studentů, kteří si alkohol nakupovali v obchodech (z 39,8 % na 61,0 %), poslední data z r. 2019 uvádí výrazný pokles. Odráží se zde pravděpodobně dopad existujících legislativních opatření, zejména dodržování a kontrola věku při nákupu a podávání alkoholu mladistvým.

Z výše uvedeného plyne, že dílčí cíl č. 1 se podařilo částečně naplnit, situace ohledně užívání alkoholu u dětí a mládeže však zůstává i nadále neuspokojivá.

Data za rok 2020 nejsou prozatím k dispozici.

K plnění dílčího cíle č. 2

Spotřeba alkoholu v České republice se v letech platnosti tohoto Akčního plánu 2015 - 2018 pro oblast alkoholu zásadněji nezměnila a problematika užívání alkoholu zůstává i nadále významným problémem veřejného zdraví.

Podle dat Českého statistického úřadu je spotřeba alkoholických nápojů v České republice velmi vysoká, v r. 2018 bylo spotřebováno 172,5 litrů alkoholických nápojů na 1 obyvatele (vs. 172,4 l v roce 2015), což odpovídá 9,9 litru čistého lihu (jen registrovaná spotřeba vypočítaná na obyvatelstvo všech věkových skupin s pomocí národních koeficientů pro výpočet čistého etanolu, v roce 2015 9,8 l). V průměru jeden obywatel spotřeboval v roce 2018 145,2 litrů piva, 20,4 litrů vína a 7 litrů lihovin (40%) za rok. Spotřeba čistého lihu na 1 obyvatele byla ve sledovaném období podle údajů Českého statistického úřadu stabilní.

V Národním výzkumu užívání tabáku a alkoholu, který realizoval SZÚ v r. 2019, byla na základě informací o frekvenci pití a obvykle zkonsumovaného objemu alkoholu podle druhu nápoje (pivo, víno, destiláty) odhadnuta celková roční spotřeba alkoholu na 7,7 litrů na osobu (6,8 l v r. 2016 a 7,4 l v r. 2018).

Jedná-li se o užívání alkoholických nápojů dospělé populace v České republice, ze šetření SZÚ např. vyplývá, že v roce 2019 konzumovalo alkoholické nápoje pravidelně nebo velmi často (pití denně nebo obden) celkem 8,5 % české populace starší patnácti let. V posledních deseti letech prevalence denní konzumace alkoholu stoupá, což potvrzují např. i zjištění Národního výzkumu užívání

návykových látek realizovaného NMS ÚV či výsledky Evropského výběrového šetření o zdraví (EHIS) realizované ÚZIS ČR.

Podle průzkumu SZÚ celoživotně abstinovalo v roce 2019 pouze 2,4 % populace.

Časté/epizodické pití nadměrných dávek alkoholu (binge drinking, definováno ve výzkumu SZÚ jako příjem 60 a více gramů alkoholu při jedné příležitosti s frekvencí alespoň jednou týdně nebo častěji), udávalo v roce 2019 15,9 % dotázaných. Lze konstatovat, že od roku 2016 výskyt častého pití nadměrných dávek alkoholu roste, zejména u žen.

Tabulka č. 1: Denní konzumace alkoholu a časté/epizodické pití nadměrných dávek alkoholu v obecné populaci ve věku 15 a více let – v % (Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu realizovaný SZÚ 2012 - 2019)

	2012	2014	2016	2018	2019
Pití alkoholu denně nebo téměř denně					
Muži	10,2	7,7	9,2	11,3	12,7
Ženy	3,1	2,6	3,1	4,4	4,6
Celkem	6,6	5,1	6,1	7,8	8,5
Epizodické pití nadměrných dávek alkoholu (týdně a častěji)					
Muži	27,8	24,8	20,4	20,0	23
Ženy	8,7	9,2	5,2	7,8	9,1
Celkem	18,3	17,0	12,6	13,7	15,9

Pozn.: pro účely této studie bylo časté pití nadměrných dávek alkoholu definováno jako příjem 60 a více gramů alkoholu při jedné příležitosti a frekvenci nejméně jednou týdně nebo častěji.

Zdroj dat z jednotlivých zpráv SZÚ: Užívání tabáku a alkoholu v České republice za rok 2019; 2018; 2016; 2014; 2012.

Jedná-li se o odhady rizikového a škodlivého užívání alkoholu, podle výsledků průzkumu SZÚ za rok 2019 lze za konzumenty s vysokým rizikem považovat 12,8 % respondentů a 7 % jsou problémoví pijáci. Ze srovnání výsledků průzkumu SZÚ z let 2012 až 2019 vyplývá, že ve většině ukazatelů spotřeby alkoholu nejde o statisticky významné rozdíly a lze konstatovat, že jde spíše o stabilizovanou situaci, přičemž zjištěné odchylky lze interpretovat jako náhodná kolísání.

Z výše uvedeného plyne, že dílčího cíle č. 2 k roku 2018 – snížení spotřeby alkoholických nápojů v dospělé populaci o 3,5 % spotřeby čistého lihu - se dosáhnout nepodařilo.

Data za rok 2020 nejsou k dispozici.

K plnění dílčího cíle č. 3

Jeho vyhodnocení je vzhledem k jeho obecnému zaměření obtížné a nelze jej jednoznačně vyhodnotit. Navíc zdravotní a sociální dopady užívání alkoholu nejsou v ČR dostatečně systematicky monitorovány. Některé nejaktuálnější údaje vážící se k tomuto cíli lze nalézt ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2019 (VZ 2019) jsou např.:

- Pití alkoholu je v ČR zodpovědné za přibližně 6 tis. úmrtí ročně (6 % celkové úmrtnosti). Největší podíl celkového počtu alkoholových úmrtí se vyskytuje ve starších věkových skupinách, ale nejvyšší relativní zátěž alkoholem je u mladších osob kolem 40 let, kde způsobuje až čtvrtinu úmrtí. Z nemocí, které jsou vyvolány výhradně užíváním alkoholu, jsou nejvýznamnější onemocnění jater a intoxikace vyvolané alkoholem (ročně 1,5 tis., resp. 0,5 tis. úmrtí).
- Pod vlivem alkoholu se podle VZ 2019 v r. 2019 stalo 4627 nehod (4626 v r. 2018), tj. 4,3 % všech nehod (4,4 % v r. 2018).

- V r. 2019 bylo podle VZ 2019 pod vlivem alkoholu spácháno 11,4 tis. trestných činů (TČ) tj. 79 % objasněných TČ spáchaných pod vlivem návykových látek. Největší podíl objasněných TČ spáchaných pod vlivem alkoholu tvořily TČ ohrožení pod vlivem návykových látek anebo opilství (5955 objasněných TČ spáchaných pod vlivem alkoholu, tj. 52 %), nedbalostní dopravní nehody (2322 TČ, tj. 20 %) a úmyslné ublížení na zdraví (642 TČ, tj. 6 %). V posledních letech je zaznamenán klesající trend počtu TČ pod vlivem alkoholu.
- Trestná činnost spočívající v porušování alkoholové legislativy, tzv. primární alkoholová trestná činnost, zahrnuje jeden TČ, a to podávání alkoholických nápojů dítěti, tedy osobě mladší 18 let (§ 204). Podle VZ 2019 respektive Policejního prezidia ČR bylo v r. 2019 zjištěno 197 těchto TČ.
- Ekonomické odhady nákladů spojených s konzumací alkoholu v ČR představovaly v r. 2007 celkem 16,4 mld. Kč, v r. 2010 byly odhadnuty na 19,6 mld. Kč a v r. 2016 na 56,6 mld. Kč (metodika všech studií se lišila, a trend je proto potřeba vnímat s ohledem na rozdílnost studií). Společenské náklady v souvislosti s alkoholem odpovídaly 1,2 % HDP v r. 2016 (tj. na spodní straně spektra úrovně zemí se středním a vysokým příjmem).

K plnění dílčího cíle č. 4

Tento dílčí cíl nebyl vzhledem ke svému charakteru celkově hodnocen. Byl hodnocen pouze z hlediska plnění jednotlivých aktivit – viz dále.

Pozn. Podrobněji je aktuální situace ohledně užívání alkoholu v ČR analyzována také např. v Evaluaci Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018 (z roku 2019) nebo nejaktuálněji ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2019. Internetové odkazy na tyto a další dokumenty jsou uvedeny v kapitole „Zdroje“.

3. Hodnocení plnění Akčního plánu k omezení škod působených alkoholem v České republice pro období 2015–2018

3.1 Způsob vyhodnocení plnění jednotlivých aktivit akčního plánu

Závěrečné vyhodnocení splnění Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu bylo realizováno zejména v období října až prosince 2019 a finálně doplněno v prosinci 2020 o výsledky české části Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách ESPAD 2019. Za koordinaci aktivit týkajících se hodnocení bylo odpovědné MZ. Hodnocení implementace Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu bylo zajištěno ve spolupráci s resorty a dalšími subjekty zapojenými do realizace jednotlivých aktivit.

Jedná se zejména o koordinovanou realizaci navržených aktivit (včetně finančního zajištění, pokud to vyžadují), jako je zejména zásadní zvýšení povědomí o škodlivosti alkoholu na zdraví jedince, zavedení krátkých intervencí, zvýšení dostupnosti služeb pro osoby rizikově užívající alkohol, zpřísnění právní odpovědnosti za způsobení škod v důsledku užití alkoholu. Realizace navržených legislativních a nelegislativních opatření vycházela z predikce vyváženosti přístupu v oblastech prevence a represe.

Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu pro období své platnosti stanovil hlavní cíl snížit spotřebu alkoholu a škody působené alkoholem.

Dílčími cíli byly:

- 1. snížení prevalence užívání alkoholu u dětí o 3,5 % do roku 2018 o 5 % do roku 2020 a posunutí věkové hranice první zkušenosti s alkoholem o 3 roky do roku 2020 (snížení počtu dětí a mladistvých pravidelně pijících alkohol).**

Mezi aktivity určené pro osoby mladší 18 let za účelem snížení konzumace alkoholických nápojů v této věkové kategorii a zvýšení věku, kdy u dětí dochází k prvnímu kontaktu s alkoholickým nápojem, patřily ty, které lze obdobně jako u dospělé populace, rozdělit do oblastí:

- a. informovanost a primární prevence,
- b. léčba a ostatní služby pro děti rizikově užívající alkohol,
- c. snížení dostupnosti alkoholických nápojů, a to zejména s ohledem na věk.

2. snížení spotřeby alkoholických nápojů v dospělé populaci o 3,5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2018 a o 5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2020.

Vzhledem k vysoké toleranci společnosti v České republice k pití alkoholických nápojů bylo pro dané období přistoupeno k cíli snížení o maximálně 5 % spotřeby čistého lihu na osobu. Cíl stanovený pro rok 2018 byl nastaven v souladu s časovým obdobím Národní strategie protidrogové politiky pro období 2010 – 2018.

V rámci dílčího cíle byly zahrnuty aktivity, kterými se předpokládalo dosažení stanoveného snížení spotřeby čistého alkoholu, které jsou členěné do oblastí:

- a. zvýšení informovanosti veřejnosti o účincích alkoholu,
- b. snížení dostupnosti alkoholických nápojů, a to jak z pohledu místní, časové tak i cenové dostupnosti,
- c. dostupnost zdravotních a sociálních služeb pro osoby se škodlivým užíváním alkoholu nebo závislostí na alkoholu.

3. Snižování rizik vyplývajících z užívání alkoholu

Tento dílčí cíl obsahoval aktivity orientované na snižování rizik a škod plynoucích z užívání alkoholu jako např.:

- a. snižování rizik - řízení motorových vozidel,
- b. snižování rizik - prevence kriminality spojené s alkoholem,
- c. snižování dostupnosti – nelegální trh s alkoholem.

4. Zajištění dalších opatření nezbytných pro realizaci protidrogové politiky v oblasti alkoholu

V rámci této oblasti byla zahrnuta opatření za účelem podpory dosažení cílů 1, 2 a 3 jako je např. vybudování systému monitoringu v oblasti alkoholu, podpora výzkumu, zajištění koordinace při provádění politiky v oblasti alkoholu, omezení reklamy na alkoholické nápoje.

Podpůrné aktivity byly navrženy v souladu s Národní strategií protidrogové politiky pro období 2010 - 2018.

3.2 Přehled rozdělení aktivit z hlediska hlavních realizátorů

Na plnění Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu se podílelo 16 subjektů / ústředních orgánů státní správy, krajů, SZÚ, NÚDZ a ČOI. Jedna aktivita (pro BIS) byla na základě požadavku ÚV ČR v průběhu realizace Akčního plánu vyřazena. MZ ČR mělo v gesci 29 aktivit, Sekretariát RVKPP měl v gesci 16 aktivit, MŠMT mělo v gesci 3 aktivity, počty dalších 12 subjektů jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka č. 2: Rozdělení odpovědnosti mezi hlavní realizátory aktivit Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu

Gestor	Počet úkolů
Sekretariát RVKPP (ÚV ČR)	16*
MŠMT	3
MZ	29*
MF	6*
Kraje ČR	1
MV	5*
MS	4*
ČOI	1*
SZÚ	1
NÚDZ	1*
MPO	4*
BIS	1
MD	2
MK	1
MPSV	5*
MZe	3*

Pozn.: * U některých úkolů byly jako gestoři uvedeny současně 2 i 3 instituce.

3.3 Celkový přehled plnění aktivit

Souhrnné hodnocení plnění Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu se zaměřilo na vyhodnocení úrovně splnění dílčích aktivit. Jednotlivé úkoly jsou označeny jako: „splněno“, „částečně splněno“, „nesplněno“.

Celkem ve 4 dílčích cílech mělo být realizováno 54 dílčích aktivit. Na některých dílčích aktivitách se podílelo více institucí. Z celkového počtu 54 aktivit bylo splněno 26, částečně splněno bylo 20 aktivit, nesplněno bylo 8 aktivit, z toho 1 aktivita (č. 2.10) nebyla hodnocena vzhledem k tomu, že byla na žádost ÚV ČR vyřazena.

Nejvyšší míra plnění aktivit byla v oblasti 3. *Snižování rizik vyplývajících z užívání alkoholu*. Nejméně aktivit bylo splněno v oblasti 4. *Zajištění dalších opatření nezbytných pro realizaci protidrogové politiky v oblasti alkoholu*. Je nutno upozornit, že statistické zhodnocení množství splněných nebo nesplněných aktivit neodráží jejich náročnost, finanční předpoklady, personální kapacity vyčleněné na jejich plnění ani to, zda a jaké byly problémy při jejich implementaci. Lze konstatovat, že aktivity, jež mají rutinní charakter, resp. jsou již součástí běžné agendy zodpovědných subjektů, se dařilo plnit bez větších problémů (např. kontrolní činnost). Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu tento typ aktivit obsahoval z důvodu jejich důležitosti. K nesplněným či částečně splněným aktivitám patřily spíše aktivity, jež měly systémovější, komplexnější charakter, byly to aktivity nové pro daný subjekt a na jejich realizaci bylo zapotřebí větší množství dodatečných finančních prostředků či personálních zdrojů.

Hlavním problémem pro zajišťování aktivit byl nedostatek finančních prostředků a také kapacitní možnosti. V oblasti financování bylo problémem omezené finanční prostředky alokované na dotační programy, které se zaměřují i na jiná témata než alkohol. Dále to byly omezené možnosti financování preventivních kampaní z evropských fondů, s kterými se původně počítalo, a kde byla finanční

náročnost zvláště vysoká. Tyto aktivity nebyly z těchto zdrojů nakonec podporovány. V oblasti personální to byly omezené kapacity na MZ, SZÚ a ÚV ČR (odboru protidrogové politiky) s ohledem na množství úkolů stanovených Akčním plánem pro oblast alkoholu a souběh legislativních procesů a plnění dalších náročných úkolů.

Tabulka č. 3: Celkový přehled plnění aktivit Akční plán 2015–2018 pro oblast alkoholu

Oblast aktivit	Počet aktivit	z toho splněno	z toho částečně splněno	z toho nesplněno
		Počet	Počet	Počet
1. Snížení prevalence užívání alkoholu u osob mladších 18 let o 3,5 % do roku 2018 a o 5 % do roku 2020 a posunutí věkové hranice první zkušenosti s alkoholem o tři roky do roku 2020. (snížení počtu dětí a mladistvých pravidelně pijící alkohol)	8	3	4	1
2. Snížení spotřeby alkoholických nápojů v dospělé populaci o 3,5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2018 a o 5 % spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2020.*	14*	5	6	3*
3. Snižování rizik vyplývajících z užívání alkoholických nápojů.	14	13	1	0
4. Zajištění dalších opatření nezbytných pro realizaci protidrogové politiky v oblasti alkoholu	18	5	9	4
Celkem	54*	26	20	8*

*Jedna aktivita (č. 2.10) byla na žádost ÚV ČR v průběhu realizace Akčního plánu 2015-2018 pro oblast alkoholu vyřazena, proto nebyla hodnocena.

3.4. K plnění dílčích cílů z hlediska aktivit

1. SNÍŽENÍ PREVALENCE ALKOHOLU U DĚTÍ O 3,5 % DO ROKU 2018 A O 5 % DO ROKU 2020 A POSUNUTÍ VĚKOVÉ HRANICE PRVNÍ ZKUŠENOSTI S ALKOHOLEM O 3 ROKY DO ROKU 2020 (SNÍŽENÍ POČTU DĚTÍ A MLADISTVÝCH PRAVIDELNĚ PIJÍCÍCH ALKOHOL)

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity:

- podporovat zavádění ověřených programů prevence rizikového chování do praxe a zvýšit počet škol, ve kterých jsou realizovány programy prevence, jejichž účinnost je vědecky ověřena (programy, jež jsou uváděny jako příklady dobré praxe),
- zvýšení kontrolní činnosti a vymahatelnosti týkající se zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let věku,
- metodická a finanční podpora programů speciálního školství pro děti rizikově užívající alkohol (pedagogicko-psychologické poradny a další zařízení speciálního školství),

V průběhu let 2015 až 2018 byly např. tyto aktivity splněny částečně:

- osvětová kampaň zaměřená na rodiče a děti (postoje rodičů k alkoholu, domácí vzorce pití, právní odpovědnost),
- metodická a finanční podpora rozvoje zařízení poskytujících zdravotní služby dětem rizikově užívajícím alkohol,

- metodická a finanční podpora rozvoje zařízení sociálních služeb pro děti rizikově užívající alkohol.

V průběhu let 2015 až 2018 nebyly splněny např. tyto aktivity:

- realizaci preventivní kampaně zaměřené na děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí,
- podpora projektů zaměřených na vytvoření (případně rozšíření) nabídky vzdělávacích kurzů-proškolení zaměstnanců/provozovatelů provozoven, kde jsou prodávány alkoholické nápoje, ohledně dodržování zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let a nové legislativy v této oblasti, a souvisejících informačních kampaní cílených na zaměstnance provozoven, aby se takového proškolení zúčastnili.

2. SNÍŽENÍ SPOTŘEBY ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ V DOSPĚLÉ POPULACI O 3,5 % SPOTŘEBY ČISTÉHO LIHU NA OSOBU DO ROKU 2018 A O 5 % SPOTŘEBY ČISTÉHO LIHU NA OSOBU DO ROKU 2020

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity:

- zvýšení dostupnosti sociálních služeb pro osoby závislé na alkoholu - vytvoření a podpora chybějících článků systému péče a zajištění jejich dostupnosti (zejména komunitní a nízkoprahové služby) pro osoby, které jsou ohrožené závislostí na alkoholu,
- zhodnocení možnosti zlepšení výběru daní a výše sazeb spotřebních daní z lihu, piva, vína a meziproductů a jeho dopadů na užívání alkoholických nápojů v podmínkách ČR - příprava novely zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,
- přijetí návrhu zákona č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který nahradil zákon č.379/2005 Sb.,
- vyhodnocení účinnosti přijatých legislativních opatření v praxi a návrh případných dalších opatření,
- vyhodnocení možnosti zavedení licenčních podmínek pro konečné prodejce alkoholických nápojů ve smyslu minimálních standardů prodeje například: minimální opatření ve smyslu směrnic provozovny, či prodejny a vzdělávání personálu v oblasti zákazu prodeje alkoholu mladším 18 let.

V průběhu let 2015 až 2018 byly např. tyto aktivity splněny částečně:

- dlouhodobá kampaň zaměřená na obecnou populaci, s důrazem na rizikové skupiny (muži, těhotné ženy, mladé ženy, senioři, řidiči a osoby bez přístřeší),
- podpora Center podpory zdraví v oblasti primární prevence zaměřené na problematiku užívání alkoholu,
- screening, včasná diagnostika a krátká intervence u osob užívajících alkoholu rizikovým a škodlivým způsobem (podpora vzdělávání zdravotnických pracovníků),
- zvýšení dostupnosti ambulantní péče pro osoby závislé na alkoholu - finančně podporovat ambulantní služby,
- podpora svépomocných skupin,
- zvýšení dostupnosti pobytové léčby a následné péče o osoby závislé na alkoholu.

V průběhu let 2015 až 2018 nebyly např. splněny tyto aktivity:

- definování systému péče o osoby závislé na alkoholu, včetně všech typů programů,
- vyhodnotit zvýšenou regulaci počtu a situování prodejních míst alkoholických nápojů, včetně časového omezení prodeje (návrh opatření).

3. SNIŽOVÁNÍ RIZIK VYPLÝVAJÍCÍCH Z UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity:

- vyhodnocení současné právní úpravy v oblasti řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu (dopady na osobu řídící pod vlivem alkoholu) a návrh opatření,
- posílení kontrolní činnosti v oblasti řízení pod vlivem alkoholu,
- zavedení vzdělávacího programu pro řidiče jako jednoho z nápravných opatření,
- zavedení povinného poradenství a/nebo léčby u mladistvých pachatelů trestné činnosti pod vlivem alkoholu,
- analýza vlivu alkoholu na celkový objem trestné činnosti v ČR v kontextu ostatních kriminogenních faktorů a návrh opatření,
- zavedení povinného poradenství a/nebo léčby u pachatelů násilné trestné činnosti, domácího násilí pod vlivem alkoholu atd.,
- zavedení evidence trestné činnosti v souvislosti s alkoholem jako standartního ukazatele,
- analýza a vyhodnocení účinnosti zavedených opatření Plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami (usnesení vlády č. 736 ze dne 3. října 2012),
- zvýšení počtu kontrol alkoholických nápojů v provozovnách stravovacího zařízení, stejně jako ve všech zařízeních prodávajících vysokoprocentní alkohol,
- posílení a zvýšení propojenosti mechanismů systému časného varování v oblasti alkoholu,
- zmapování současného stavu domácí výroby alkoholu a návrh opatření,
- analýza situace v oblasti nedovolené výroby, distribuce a dovozu alkoholu a návrh opatření,
- analýza situace v oblasti daňového zatížení alkoholových produktů a daňových úniků a návrh opatření.

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity částečně:

- koordinace aktivit státu vůči černému trhu s alkoholem – spolupráce dotčených resortů na vysoké úrovni.

V průběhu let 2015 až 2018 nebyly např. splněny tyto aktivity:

- žádné neplnění.

4. ZAJIŠTĚNÍ DALŠÍCH OPATŘENÍ NEZBYTNÝCH PRO REALIZACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY V OBLASTI ALKOHOLU

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity:

- vytvoření stálé pracovní skupiny Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky pro problematiku alkoholu,
- vyhodnocení dodržování a kontroly platné právní úpravy v oblasti reklamy zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy ve znění pozdějších předpisů - návrh novelizace,
- vyhodnocení dodržování a kontroly platné právní úpravy v oblasti reklamy zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně souvisejících zákonů - návrh novelizace.

V průběhu let 2015 až 2018 byly splněny např. tyto aktivity částečně:

- definice monitorovacího systému v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů v ČR, identifikace zdrojů dat, stanovení priorit, stanovení monitorovaných oblastí, včetně rozsahu sledování a ukazatelů a zaměření monitoringu - sledované populační skupiny, rozsah sledovaných oblastí - nelegální obchod, pašování apod.
- podpora dlouhodobě probíhajících studií (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách, Výzkumná studie o zdraví a životním stylu dětí a školáků),

- koordinace činností monitorovacího systému v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů, zajištění a vydání Zprávy o stavu v oblasti alkoholu v ČR,
- zajištění průběžného hodnocení plnění Akčního plánu,
- zlepšení koordinace kontrolních orgánů v oblasti alkoholu (Policie ČR, Celní správa pod.),
- integrace problematiky alkoholu do strategických materiálů krajů, podpora služeb poskytovaných osobám s adiktologickou poruchou způsobenou užíváním alkoholu ve střednědobých, akčních plánech a komunitních plánech měst a obcí,
- realizace aktivit vedoucích k financování zdravotních služeb poskytovaných osobám s adiktologickou poruchou ze systému veřejného zdravotního pojištění,
- identifikace a podpora vyčlenění finančních prostředků pro zajištění aktivit akčního plánu,
- podpora programu pro zdravotnické pracovníky zaměřené na včasnou intervenci.

V průběhu let 2015 až 2018 nebyly např. splněny tyto aktivity:

- koordinace aktivit v oblasti výzkumu alkoholismu, identifikace finančních zdrojů umožňující podporu výzkumu v oblasti alkoholu a následná koncepční a koordinovaná podpora projektů v oblasti výzkumu alkoholismu,
- výzkum modelů léčby v ČR u alkoholismu,
- adaptace léčebného modelu pro nedobrovolné léčby, včetně jeho evaluace a implementace,
- výzkum efektivity a nákladové efektivity léčebných postupů u škodlivého pití a závislosti na alkoholu a spojitost s komorbiditami.

Podrobný rozbor plnění jednotlivých aktivit s komentáři je uveden v kapitole **4. Hodnocení plnění jednotlivých aktivit Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu.**

Závěr:

Z výše uvedeného vyhodnocení vyplývá, že se nepodařilo naplnit všechny dílčí cíle/aktivity Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu. Z tohoto důvodu byly některé nesplněné aktivity a cíle promítnuty následně do Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027 a Akčního plánu realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2021 a také Strategického rámce Zdraví 2030/respektive jeho některých implementačních plánů.

Zásadními kroky ke snížení spotřeby alkoholu jsou do budoucna (i v souladu s výše uvedenými aktuálně platnými strategickými dokumenty a mezinárodními doporučeními) mimo jiné:

- další snížení dostupnosti alkoholických nápojů, a to jak z pohledu místní, časové tak i cenové dostupnosti,
- omezení reklamy na alkoholické nápoje,
- dostupnost zdravotních a sociálních služeb pro osoby se škodlivým užíváním alkoholu nebo závislostí na alkoholu,
- zvýšení informovanosti veřejnosti o účincích alkoholu.

atd.

4. Hodnocení plnění jednotlivých aktivit Akčního plánu 2015–2018 pro oblast alkoholu (k 31.12.2018)

Dílčí Aktivity	Gestor	Termín	Stav Plnění (Splněno/ Splněno Částečně/ Nesplněno) + Komentář	Průběh/Překážky Plnění Aktivit
1. Snížení prevalence užívání alkoholu u dětí o 3,5% do roku 2018 a o 5% do roku 2020 a posunutí věkové hranice první zkušenosti s alkoholem o 3 roky do roku 2020 (snížení počtu dětí a mladistvých pravidelně pijících alkohol)				
1.1. podporovat zavádění ověřených programů prevence rizikového chování do praxe a zvýšit počet škol, ve kterých jsou realizovány programy prevence, jejichž účinnost je vědecky ověřena (programy, jež jsou uváděny jako příklady dobré praxe)	MŠMT	průběžně	splněno	MŠMT každoročně vyhláší dotační program primární prevence rizikového chování, jehož obsahem je primární prevence užívání návykových látek včetně prevence užívání alkoholu. Tento program je určen školám, školským zařízením, NNO i dalším institucím, které realizují ve školním prostředí programy všeobecné, selektivní a indikované prevence. V letech 2015-18 bylo rozděleno každý rok na primární prevenci užívání návykových látek včetně alkoholu více než 11 mil Kč. MŠMT podporuje programy, které naplňují standardy kvality programů primární prevence. Tyto standardy rovněž ověřují, zda programy vycházejí ze současné úrovně vědeckého a odborného poznání a zda jsou tyto programy pravidelně evaluovány.
1.2. realizaci preventivní kampaně zaměřené na děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí	MŠMT	r. 2018 s přesahem do r. 2020	nesplněno - úkol odmítnut	MŠMT doposud žádnou preventivní kampaň nerealizovalo. Předpokládané náklady na kampaň ve výši 40 mil. Kč se jeví jako nereálné, MŠMT již v době vzniku akčního plánu upozornilo na skutečnost, že kampaně nepovažuje za účinný nástroj primární prevence rizikového chování a preferuje dlouhodobé, kontinuální programy realizované dle standardů primární prevence, které také finančně podporuje. Dále MŠMT upozornilo, že disponuje cca 20 mil. Kč na celou oblast primární prevence rizikového chování. V rámci plnění aktivit a úkolů tohoto akčního plánu MŠMT neobdrželo žádné finanční prostředky na realizaci kampaně, které byly avizovány zástupci MZ v době vzniku AP ze zdrojů EU.
1.3. osvětová kampaň zaměřená na rodiče a děti (postoje rodičů k alkoholu, domácí vzorce pití, právní odpovědnost)	MZ, ÚV - RVKPP	r. 2018 s přesahem do r. 2020	splněno částečně	MZ: podpora projektů v rámci programu Národní program zdraví - projekty podpory zdraví. SZÚ: v uvedeném období realizovalo interaktivní hru „ <i>Jak se nestát závislákem</i> “ pro náctileté, s tematikou primární prevence některých druhů závislostního chování, včetně alkoholu. sRVKPP: Ze strany sRVKPP vzhledem k nedostatku finančních prostředků se nepodařilo naplnit aktivitu v původním záměru. RVKPP v rámci svého dotačního řízení podpořila projekt A.N.O. zaměřený na realizaci obecné informační kampaně o závislostech a propagaci služeb pro uživatele návykových látek a hazardní hráče sdružených v A.N.O.

<p>1.4. podpora projektů zaměřených na vytvoření (případně rozšíření) nabídky vzdělávacích kurzů-proškolení zaměstnanců/provozovatelů provozoven, kde jsou prodávány alkoholické nápoje, ohledně dodržování zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let a nové legislativy v této oblasti, a souvisejících informačních kampaní cílených na zaměstnance provozoven, aby se takového proškolení zúčastnili.</p>	<p>ÚV - RVKPP, MZ</p>	<p>r .2018</p>	<p>splněno částečně</p>	<p>V dotačních programech MZ (Národní program zdraví-projekty podpory zdraví) i sRVKPP byla vytvořena opakovaně možnost pro předložení takto orientovaných projektů. Do dotačního programu MZ <i>Národní program zdraví-projekty podpory zdraví</i> bylo v letech 2015-2018 podáno několik projektů, které byly zaměřeny na vzdělávání a školení, jednalo se např. o projekt <i>Člověče, nezlob se!</i> realizovaný Českým svazem pivovarů a sladoven, z.s., který byl podpořen v roce 2016 a v roce 2017. Dále byl například v roce 2017 podpořen projekt Potravinářské komory České republiky <i>Projekt prevence k omezení škodlivé konzumace alkoholu</i>. V rámci dotačního programu sRVKPP nebyl podán projekt na realizaci této aktivity. Školení zaměstnanců na téma "zákaz prodeje alkoholu a tabákových výrobků nezletilým" dále také zprostředkovávají některé maloobchodní řetězce.</p>
<p>1.5. zvýšení kontrolní činnosti a vymahatelnosti týkající se zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let věku</p>	<p>MV, MPO, ČOI</p>	<p>r. 2018 s přesahem do r. 2020</p>	<p>splněno</p>	<p>MV: Zvýšení kontrolní činnosti a vymahatelnosti týkající se zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let věku probíhá průběžně. Policie ČR ve spolupráci s dalšími orgány realizovala poprvé v roce 2015 sérii kontrolních akcí v zařízeních stravovacích služeb zaměřenou na dodržování zákazu podávání alkoholu mladistvým. V průběhu října, listopadu a prosince roku 2015 proběhla ve 3 fázích policejní akce „ALKOHOL“. Policie ve spolupráci s Českou obchodní inspekcí, živnostenskými úřady a Celní správou ČR provedla rozsáhlé kontroly v provozovnách ve věci kontroly zakázaného prodeje alkoholu mladistvým a dětem – zkontrolováno bylo celkem 3 986 provozoven, 18 017 osob, zjištěno 660 nezletilých pod vlivem alkoholu. V roce 2016 proběhly kontroly podobného typu, a to v červnu, červenci a srpnu. Zkontrolováno bylo 6 619 osob v 1 941 provozovnách, z toho zjištěno 228 osob mladších 18 let, které požily alkohol.</p> <p>V roce 2017 byly zahájeny kontrolní akce „HAD“ („hazard, alkohol a děti“), zaměřené na kontrolu zákazu prodeje a podávání alkoholu, tabákových výrobků a dodržování zákazu umožnění účasti na hazardních hrách dětem a mladistvým. Od července do září 2017 probíhaly kontroly nejen v prostředí restaurací a barů, ale i v hernách. Policie ČR spolu s národním protidrogovým koordinátorem zahájila akci kontrol masivním informováním veřejnosti, aby provozovatele varovala od nezákonného prodeje návykových látek osobám mladších 18 let. V rámci kontrol se zkontrolovalo 9075 osob. Zapojilo se celkem 2566 příslušníků policie a 1119 účastníků státní správy a samosprávy (Česká obchodní inspekce, hasiči, celníci, hygiena a další). Zkontrolovalo se 2444 podniků různého charakteru a zjistilo celkem 822 přestupků, ve spojitosti s alkoholem pak 165. Trestných činů v souvislosti s alkoholem bylo spácháno 12, celkově se řešilo 152 případů dětí, které požily alkohol. Výsledky potvrdily, že i přes preventivní varování provozovatelé dětem alkohol prodávali či jim umožnili hazardní hraní. Děje se tak ale v mnohem menší míře než dříve.</p> <p>Obdobná akce pak proběhla i od srpna do prosince 2018. Na kontrolách ve všech krajích ČR se podílelo 2346 policistů, 1071 pracovníků státní správy a samosprávy, kdy tiito zkontrolovali 9032 osob v 2144 restauracích, klubech a zábavních podnicích. Celkem u</p>

			<p>292 osob ve věku 15ti až 18ti let, bylo odhaleno požití alkoholu. Dále bylo zjištěno požití alkoholu u 17 osob, mladších 15ti let.</p> <p>MPO (odbor živností): Přijetím zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, došlo k dílčímu rozšíření dozorových pravomocí obecních živnostenských úřadů, a to mimo jiné i ve vztahu ke kontrolní činnosti týkající se dodržování zákazu a omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů. Podle citovaného zákona kontrolují obecní živnostenské úřady následující: 1) zákaz prodeje alkoholických nápojů mimo prodejnu, která je potravinářským podnikem, provozovnu stravovacích služeb, provozovnu výrobce vína, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod a veřejný dopravní prostředek dálkové železniční, letecké, vodní a dálkové autobusové dopravy, 2) zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů ve stánku, s výjimkou stánku s občerstvením a příležitostného prodeje podle § 14 tohoto zákona, 3) zákaz prodeje alkoholických nápojů prostřednictvím prodejního automatu a 4) povinnost prodejce alkoholických nápojů na místech jejich prodeje umístit pro spotřebitele zjevně viditelný text zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let (text zákazu prodeje musí být pořízen v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písmen nejméně 2 cm). Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let pak není v dozorové pravomoci obecních živnostenských úřadů, nýbrž je v dozorové pravomoci České obchodní inspekce.</p> <p>ČOI: Česká obchodní inspekce provádí komplexně zaměřené kontroly, v jejichž rámci prověřuje platné obecně závazné právní předpisy svěřené jí do kontrolní pravomoci. Před účinností zákona č. 65/2017 Sb. realizovala vlastní kontrolní akce zaměřené na dodržování povinností prodávajících při prodeji alkoholických nápojů (ČOI však nedisponovala až do roku 2017 oprávněním ke kontrole zákazu prodeje alkoholu mladistvým). V roce 2015 uskutečnila 4.641 kontrol prodeje alkoholických nápojů a porušení právních předpisů zjistila v 1.984 případech.</p> <p>V roce 2016 se jednalo o 4.955 kontrol prodeje alkoholických nápojů, při nichž byly právní předpisy porušeny v 2.202 případech.</p> <p>V roce 2017 ČOI realizovala, v rámci mimořádné kontrolní akce „Hazard, alkohol a děti 2017“ (3. etapy mezi 10. 7. 2017 a 24. 9. 2017) 187 kontrol a porušení obecně závazných právních předpisů zjistila v 99 případech, přičemž porušení zákona č. 65/2017 Sb. se týkalo 22 případů, kdy prodávající podal nebo prodal alkoholický nápoj osobě mladší 18 let anebo neumístil v provozovně viditelný text zákazu prodeje tabákových výrobků a alkoholických nápojů osobám mladším 18 let. Mimo tuto akci provedla v roce 2017 5.143 kontrol prodeje alkoholických nápojů a ve 2.180 zaznamenala porušení obecně závazných právních předpisů.</p> <p>V roce 2018 zrealizovala ČOI, v rámci kontrolní akce „Hazard, alkohol a děti 2018“ (3. etapy mezi 27. 8. 2018 a 9. 12. 2018), 178 kontrol a porušení obecně závazných právních předpisů zjistila v 94 případech, přičemž porušení zákona č. 65/2017 Sb. se týkalo 36 případů (např. v 15 případech prodávající podal nebo prodal alkoholický nápoj osobě mladší 18 let). V tomto ČOI též zajistila účast nezletilých figurantů jako osob přizvaných ke kontrole ČOI, což výrazně zefektivnilo kontrolu (25 případů). Mimo tuto mimořádnou</p>
--	--	--	---

				<p>kontrolní akci provedla dále 5.143 kontrol prodeje alkoholických nápojů a ve 2.180 zaznamenala porušení obecně závazných právních předpisů.</p> <p>ČOI při mimořádných kontrolních akcích „HAD“ úzce spolupracuje s orgány Policie ČR, HZS a celní správou.</p> <p>ČOI zařadila celoroční kontroly zákona č. 65/2017 Sb. i do Programu dozoru na trhem na rok 2019 a této problematice se aktivně věnuje.</p>
1.6. metodická a finanční podpora rozvoje zařízení poskytujících zdravotní služby dětem rizikově užívajícím alkohol	MZ	průběžně	splněno částečně	<p>MZ: v roce 2017 ve 2. kole dotačního řízení vyhlásilo jako prioritu "Podpora vzniku a provozu dětských adiktologických ambulancí." Na jejímž základě byl například podpořen projekt organizace DRUG-OUT Klub, z.s.: <i>Krajská adiktologická ambulance a poradna pro děti a dorost</i>, projekt <i>Centrum komplexní adiktologické péče pro děti a adolescence</i> organizace ADITEA, s.r.o. a nebo projekt organizace Středisko prevence a léčby drogových závislostí Drop In, o.p.s. s názvem: <i>Ambulantní adiktologická péče pro děti a dorost a děti matek uživatelék</i>.</p>
1.7. metodická a finanční podpora rozvoje zařízení sociálních služeb pro děti rizikově užívající alkohol	MPSV	průběžně	splněno částečně	<p>MPSV: MPSV se v rámci projektu <i>Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí</i>, snaží na lokálních úrovních o zkvalitnění a zefektivnění práce všech aktérů sociálně právní ochrany dětí. V oblasti síťování služeb pro ohrožené rodiny a děti bylo cílem: zmapování aktérů v lokalitě, uvědomění rolí jednotlivých aktérů v prevenci a řešení nenaplnění potřeb dítěte, propojení aktérů v lokalitě s důrazem na prevenci, implementace základních principů transformace do činnosti jednotlivých aktérů (tj. participace dítěte; respekt k dítěti; potřeba vývoje, otevřené budoucnosti, perspektivy; zdravé prostředí; jistota, stabilita, bezpečí; zapojení celé rodiny.</p> <p>Projekt se též zabýval otázkou potřebnosti inovativních přístupů v oblasti prevence a intervence u jevů, které ohrožují naplnění potřeb dítěte (např. rizikovým užíváním návykových látek, neoptimální rodičovské kompetence, nevhodná identifikace ohrožení dítěte ve škole apod.)</p>
1.8. metodická a finanční podpora programů speciálního školství pro děti rizikově užívající alkohol (pedagogicko-psychologické poradny a další zařízení speciálního školství)	MŠMT	průběžně	splněno	<p>MŠMT připravilo a zveřejnilo na svých webových stránkách metodická doporučení k prevenci užívání tabáku, alkoholu i nelegálních návykových látek. S těmito metodickými materiály seznámilo krajské školní koordinátory (KŠKP) prevence i metodiky prevence a pedagogicko-psychologických poradnách (MP v PPP) i školní metodiky prevence. MŠMT ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání připravilo a realizuje každý rok vzdělávání pro KŠKP a MP v PPP. Každý rok probíhá v gesci MŠMT odborná konference PPRCH, které se účastní také pracovníci školských zařízení, které pracují s dětmi s možným výskytem užívání alkoholu a jiných návykových látek. MŠMT každoročně vyhlašuje dotační program primární prevence rizikového chování, jehož obsahem je primární prevence užívání návykových látek včetně prevence užívání alkoholu. Tento program je určen školám, školským zařízením, NNO i dalším institucím, které realizují ve školním prostředí programy všeobecné, selektivní a indikované prevence. V letech 2015 - 18 bylo rozděleno každý rok na prevenci užívání návykových látek včetně alkoholu více než 11 mil Kč. Tento program je rovněž určen na realizaci indikované primární prevence užívání návykových látek pro školská zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, výchovné ústavy pro mládež atd.)</p>
2. Snížení spotřeby alkoholických nápojů v dospělé populaci o 3,5% spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2018 a o 5% spotřeby čistého lihu na osobu do roku 2020				

2.1. dlouhodobá kampaň zaměřená na obecnou populaci, s důrazem na rizikové skupiny (muži, těhotné ženy, mladé ženy, senioři, řidiči a osoby bez přístřeší)	MZ, ÚV - RVKPP	od r. 2016 průběžně	splněno částečně	MZ: podpora vzniku a provozu Centra ochrany veřejného zdraví se zaměřením na alkohol 1: LF UK a VFN v Praze. V rámci projektu je provozován informační portál www.alkoholpodkontrolou.cz . Státní zdravotní ústav se ve svých projektech také zaměřuje na kampaně zaměřené na obecnou populaci například prostřednictvím krátkých intervencí. sRVKPP: vzhledem k nedostatku finančních prostředků se nepodařilo naplnit aktivitu v původním záměru. V lednu 2019 byly spuštěny stránky NMS ÚV alkohol-skodi.cz, které mají sloužit jako vstupní brána pro obecnou populaci i rizikové skupiny při vyhledávání informací o působení alkoholu na zdraví a okolí. sRVKPP také podpořil tvorbu a spuštění interaktivního programu NUDZ pro redukci škodlivého pití alkoholu. Mimo běžných způsobů prezentace projektu (konference, semináře) byl tento projekt propagován také na sociálních sítích.
2.2. podpora Center podpory zdraví v oblasti primární prevence zaměřené na problematiku užívání alkoholu	MZ	r. 2018	splněno částečně	V rámci dotačního programu MZ byl např. podpořen projekt Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem Poradna podpory zdraví v Ústí nad Labem, která se také zaměřuje i na prevenci užívání alkoholu. K naplnění aktivity napomáhá i Projekt SZÚ financovaný z OP Zaměstnanost „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“, který se zaměřuje na podporu zdraví u osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením formou terénních intervencí. Součástí je i vytvoření regionálních center podpory zdraví. V roce 2017 byla zahájena příprava vzniku <i>Centra veřejného zdraví se zaměřením na alkohol Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze a Státního zdravotního ústavu</i> , kterému byla na základě finanční podpory udělené prostřednictvím dotačního programu Protidrogové politiky MZ ČR v roce 2017, 2018 i 2019 umožněna stabilizace a rozvoj aktivit, jejichž hlavním cílem je zvyšování zdravotní gramotnosti v oblasti užívání alkoholu a jeho zejména dlouhodobých dopadů v širší populaci i v oblasti rizikových skupin.
2.3. screening, včasná diagnostika a krátká intervence u osob užívajících alkoholu rizikovým a škodlivým způsobem (podpora vzdělávání zdravotnických pracovníků)	MZ, SZÚ, NUDZ	průběžně	splněno částečně	SZÚ: V rámci dotačního programu MZ NPZ-PPZ realizoval SZÚ dva projekty zaměřené na oblast užívání alkoholu. Projekt „Krátké intervence v praxi“, jako praktické postupy, jejichž cílem je prostřednictvím proškolených pracovníků zvyšovat rozhodování pacientů/klientů vybraných zařízení ve prospěch zdraví, tedy zvyšovat jejich zdravotní gramotnost. V průběhu let 2015-2018 bylo edukováno celkem 4 226 zdravotnických pracovníků a studentů, a 16 693 pacientů zdravotnických zařízení. Více na: http://kratke-intervence.info/ . Projekt SZÚ „Mozaika zdraví“, program ke zdravému životnímu stylu pro 2. stupeň ZŠ a SŠ. Jedná se o interaktivní hru, kde je jedno stanoviště věnováno prevenci užívání návykových látek a nezodpovědného chování. V průběhu let 2015-2018 bylo osloveno 3 484 dětí. V rámci akreditovaného semináře „Prevence úrazů a otrav u dětí a dospívajících“, který je realizován pro pedagogy MŠ, ZŠ a SŠ byl přednesen příspěvek „Otravy alkoholem u dětí a dospívajících - vliv alkoholu na psychomotorické funkce a schopnost řídit“. Na těchto seminářích bylo lektory SZÚ proškoleny přibližně 150 pedagogů. RVKPP: Míra provádění krátkých intervencí je nízká. Výkony v oblasti krátkých intervencí nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění.
2.4. definování systému péče o osoby závislé na alkoholu, včetně všech typů programů	MPSV, ÚV –	r. 2016	nesplněno, posun termínu	sRVKPP: plnění probíhá v rámci realizace projektu „Systémové podpory rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky“ (dále jen „IP RAS“). Výstupy lze očekávat v roce až 2019 – 2020

	RVKPP , MZ			MZ: není spoluřešitelem projektu ÚV OPK IP RAS.
2.5. zvýšení dostupnosti ambulantní péče pro osoby závislé na alkoholu - finančně podporovat ambulantní služby	MZ	r. 2018 - r.2020	splněno částečně	MZ: v roce 2017 navýšilo vyčleněné finanční prostředky pro projekty předložené v rámci programu "Protidrogová politika MZ" a tím mohlo i zvýšit finanční podporu pro ty žadatele, kteří poskytují zdravotní služby osobám s adiktologickou poruchou, tj. i osobám závislým na alkoholu.
2.6. zvýšení dostupnosti sociálních služeb pro osoby závislé na alkoholu - vytvoření a podpora chybějících článků systému péče a zajištění jejich dostupnosti (zejména komunitní a nízkoprahové služby) pro osoby, které jsou ohrožené závislostí na alkoholu	MPSV	r. 2018 - r. 2020	splněno	MPSV: Na základě § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, mimo jiné kraj zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území, zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a určuje síť sociálních služeb na území kraje; přitom přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. f).
2.7. podpora svépomocných skupin	ÚV - RVKPP , MPSV, MZ	od r. 2016 průběžně	splněno částečně	sRVKPP: svépomocné skupiny jsou ze strany sRVKPP věcně podporovány průběžně. V červnu 2017 se zástupce sRVKPP aktivně účastnil celostátního sjezdu Anonymních alkoholiků (AA) v Harrachově. Dále v r. 2017 a 2018 byli zástupci AA přizváni k aktivní účasti na národní konferenci Alkohol a jeho společenské dopady, kterou organizoval sRVKPP ve spolupráci se SNN ČLS JEP. Zástupci AA se také účastnili podzimního jednání VZRe, kde informovali o činnosti AA a možnostech spolupráce mezi kraji a AA. MZ: zástupci AA jsou hosty MPS SPA a byli přizváni do pracovní podskupiny k problematice reklamy. Finanční podpora svépomocných skupin ze strany státu neprobíhá vzhledem k tomu, že si svépomocné skupiny nežadají o finanční podporu z dotačních programů.
2.8. zvýšení dostupnosti pobytové léčby a následné péče o osoby závislé na alkoholu	MPSV, MZ	r. 2018 - r. 2020	splněno částečně	MPSV: Na základě § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, mimo jiné kraj zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území, zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a určuje síť sociálních služeb na území kraje; přitom přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. f).

2.9. zhodnocení možnosti zlepšení výběru daní a výše sazeb spotřebních daní z lihu, piva, vína a meziproductů a jeho dopadů na užívání alkoholických nápojů v podmínkách ČR - příprava novely zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních	MF	r. 2016	splněno	MF: Ministerstvo financí ve spolupráci s Generálním ředitelstvím cel dlouhodobě pracuje na zlepšení výběru spotřebních daní. Průběžně jsou zaváděna opatření podle praktických zkušeností správce spotřební daně (celní orgány). K problematice zvyšování daní v případě alkoholických nápojů se sice jedná o statky s negativními externalitami, jejichž spotřeba je redukována mimo jiné pomocí sazeb spotřebních daní, nicméně je nutné zdůraznit, že sazby musejí být stanoveny tak, aby zároveň nestimulovaly nárůst černého trhu se všemi negativními důsledky. Dosavadní zkušenosti ukazují, že rizika spojená s černým trhem mohou mít i nedaňové konsekvence s fatálními následky (desítky úmrtí v důsledku metanolové aféry). Vláda se obecně snažila, a i v současnosti preferuje v první řadě zvyšovat efektivitu výběru daní formou opatření vedoucích k eliminaci daňových úniků/nekalého jednání a agresivního daňového plánování než prostým zvyšováním sazeb.
2.10. analýza vlivu výrobců a prodejců alkoholu na možná rizika korupčního jednání v rámci státní správy, samosprávy i politických struktur a návrh řešení	BIS	r. 2017	úkol byl na základě požadavku ÚV vyřazen	Nehodnoceno.
2.11. přijetí návrhu zákona o ochraně zdraví před návykovými látkami, který nahradí zákon č.379/2005 Sb.	MZ	r. 2016	splněno	Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, vstoupil v účinnost dne 31. května 2017.
2.12. vyhodnocení účinnosti přijatých legislativních opatření v praxi a návrh případných dalších opatření	MZ, ÚV - sRVKPP	r. 2018 - r. 2020	splněno	MZ: MZ vyhodnocuje průběžně účinnost přijatých legislativních opatření v praxi a návrh případných dalších opatření. sRVKPP: Hlavním gestorem v plnění této aktivity je MZ. RVKPP v prosinci 2017 projednávala stanovisko odborných společností k zákonu č. 65/2017 Sb. a přijala usnesení č. 04/1217, kde doporučuje MZ zpracovat vyhodnocení nové úpravy do konce roku 2018.
2.13. vyhodnotit možnost zavedení licenčních podmínek pro konečné prodejce alkoholických nápojů ve smyslu minimálních standardů prodeje například: minimální opatření ve smyslu směrnic provozovny, či prodejny a vzdělávání personálu v oblasti zákazu prodeje alkoholu mladším 18 let	MPO, MF, MZ	r. 2017	MF: splněno MZ: splněno částečně MPO: splněno Celkové hodnocení: splněno	MF: Daňový zákon ze své povahy neaspiruje na ukládání povinností konečným prodejcům, neboť spotřební daň zde již byla odvedena. Ostatní úkoly týkající se dodržování minimálních standardů v působnosti MF ČR byly ve sledovaném období plněny průběžně. V současnosti již na základě legislativních změn spadají do působnosti jiných rezortů. MPO: Možnost zavedení licenčních podmínek pro konečné prodejce alkoholických nápojů byla prodiskutována a vyhodnocena Ministerstvem průmyslu a obchodu z hlediska její vhodnosti. Jak se již v minulosti Ministerstvo průmyslu a obchodu vyjádřilo, zavedení licenčních podmínek pro konečné prodejce alkoholických nápojů nebylo shledáno důvodným. Činnost spočívající v prodeji lihovin je v současné době možné vykonávat v rámci koncesované živnosti s předmětem podnikání „Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin“. Zavádět obdobnou úpravu pro prodej piva, vína, medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením nepovažujeme za vhodné, neboť by došlo ke zcela nepřiměřenému omezení vstupu do podnikání.

2.14. vyhodnotit zvýšenou regulaci počtu a situování prodejních míst alkoholických nápojů, včetně časového omezení prodeje (návrh opatření)	MZ, ÚV - RVKPP	r. 2017	nesplněno	MZ: v návrhu zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (zákon č. 65/2017 Sb.) byly obsaženy i návrhy na zvýšení omezení místní dostupnosti alkoholických nápojů. V průběhu projednávání návrhu zákona ovšem došlo k jejich vypuštění. MZ po adekvátním časovém úseku vyhodnotí současnou právní úpravu v dané oblasti. Na základě vyhodnocení navrhne případná opatření.
3. Snižování rizik vyplývajících z užívání alkoholu				
3.1. vyhodnocení současné právní úpravy v oblasti řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu (dopady na osobu řídí pod vlivem alkoholu) a návrh opatření	MD	r. 2017	splněno	MD: v rámci komplexní revize sankčního systému v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, byla vyhodnocena i právní úprava v oblasti řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu, příp. návykových látek. Ministerstvo dopravy připravilo novelu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, která zpřísňuje sankce za řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu a odmítnutí testu na přítomnost alkoholu. Návrh novely zákona č. 361/2000 Sb. MD předložilo a je v současné době ve standardním legislativním procesu.
3.2. posílení kontrolní činnosti v oblasti řízení pod vlivem alkoholu	MV	průběžně	splněno	Policie ČR v roce 2015 evidovala 4544 dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, při kterých bylo usmrceno 62 osob, v roce 2016 to bylo 4373 (usmrceno 52 osob) dopravních nehod, v roce 2017 to bylo 4251 (usmrceno 48 osob) nehod a v roce 2018 to bylo 4626 (usmrceno 62 osob) dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu. V období let 2015 – 2018 probíhala kontrolní činnost v oblasti řízení pod vlivem alkoholu jak v rámci běžných silničních kontrol, tak v rámci dopravně bezpečnostních akcí na celostátní i krajské úrovni. Standardně se kontroluje alkohol u řidičů motorových i nemotorových vozidel. Již v roce 2012 byly zavedeny kontroly na alkohol při každé silniční kontrole a kontroly na alkohol a jiné návykové látky byly značně zintenzivněny zejména o Velikonocích, Vánocích či v době pořádání velkých sportovních a kulturních akcí či v místech a časech pořádání diskoték a podobných akcí pro mladé. V roce 2015 bylo v rámci celostátních dopravně bezpečnostních akcí zjištěno 0,51 % jízdy pod vlivem alkoholu, v roce 2016 0,43 %, v roce 2017 0,55 % a v roce 2018 0,38 %. Podrobnější data lze nalézt ve Vyhodnocení Resortního akčního plánu bezpečnosti a plynulosti silničního provozu zde: https://www.mvcr.cz/clanek/archiv-rap.aspx . Dle možností byly s dohledem spojeny preventivní akce, např. preventivní dechové zkoušky u řidičů – návštěvníků hudebních festivalů (Master od rock, Vizovické trnkobraní apod.) či velkých sportovních akcí (např. mezinárodní automobilové soutěže Barum Czech Rally Zlín apod.) Při kontrole řidičů nemotorových vozidel dostávali cyklisté kartičky s orientačními hodnotami odbourávání alkoholu z těla. Řada preventivních aktivit byla spojena s možností vyzkoušet si na polygonu jízdu s tzv. "opileckými" brýlemi simulujícími jízdu pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Preventivní aktivity byly zaměřeny i na studenty a budoucí řidiče, zejména s cílem informovat je o škodlivosti požívání alkoholu a právních důsledcích řízení vozidla pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek. S ohledem na vysoký počet případů řízení vozidel pod vlivem alkoholu zjištěných při dohledové činnosti i při dopravních nehodách zůstává intenzivní kontrola řízení vozidla pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek prioritou i pro další období.

3.3. zavedení vzdělávacího programu pro řidiče jako jednoho z nápravných opatření	MD	r. 2017	splněno	MD ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu Brno (CDV) realizovalo pilotní projekt REPADO. Tento celorepublikový projekt v následujících letech plošně zavede rehabilitační programy pro řidiče, kteří kvůli vyhodování přijdou o řidičské oprávnění. Většinou se jedná právě o přestupky zaviněné pod vlivem alkoholu.
3.4. zavedení povinného poradenství a/nebo léčby u mladistvých pachatelů trestné činnosti pod vlivem alkoholu	MS	r. 2017	splněno	MSP se zabývalo v oblasti snižování rizik a prevence kriminality spojené s alkoholem zavedením povinného poradenství a/nebo léčby u mladistvých pachatelů trestné činnosti pod vlivem alkoholu a zavedením povinného poradenství a/nebo léčby u pachatelů násilné trestné činnosti, domácího násilí pod vlivem alkoholu. MSP po rozboru stávajícího stavu právní úpravy a po vyhodnocení možnosti provedení případných úprav konstatuje, že podstata předmětných úkolů je již v současnosti uspokojivě vyřešena a sledovaných cílů tedy již je dosaženo.
3.5. analýza vlivu alkoholu na celkový objem trestné činnosti v ČR v kontextu ostatních kriminogenních faktorů a návrh opatření	MV, MS	r. 2016	splněno	MV vypracovalo ve spolupráci s Institutem pro kriminologii a sociální prevenci analýzu, která vychází z policejních a justičních statistik z let 2010 – 2015 a je doplněna návrhy opatření. Dokument byl jako celistvý materiál zaslán na pracovní úrovni na MZ v prosinci 2016.
3.6. zavedení povinného poradenství a/nebo léčby u pachatelů násilné trestné činnosti, domácího násilí pod vlivem alkoholu, atd.	MS	r. 2017	splněno	MSP se zabývalo v oblasti snižování rizik a prevence kriminality spojené s alkoholem zavedením povinného poradenství a/nebo léčby u mladistvých pachatelů trestné činnosti pod vlivem alkoholu a zavedením povinného poradenství a/nebo léčby u pachatelů násilné trestné činnosti, domácího násilí pod vlivem alkoholu. MSP po rozboru stávajícího stavu právní úpravy a po vyhodnocení možnosti provedení případných úprav konstatuje, že podstata předmětných úkolů je již v současnosti uspokojivě vyřešena a sledovaných cílů tedy již je dosaženo.
3.7. zavedení evidence trestné činnosti v souvislosti s alkoholem jako standartního ukazatele	MS	r. 2016	splněno	Viz bod 3.6.
3.8. analýza a vyhodnocení účinnosti zavedených opatření Plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami (usnesení vlády č. 736 ze dne 3. října 2012)	ÚV - sRVKP P	r. 2016	splněno	sRVKPP ve spolupráci s dotčenými resorty a institucemi připravil souhrnnou zprávu mapující zákonné kompetence, vývoj legislativní činnosti a intenzitu kontrol zaměřených na snížení výskytu nelegálního alkoholu v ČR v období po tzv. metanolové kauzy v roce 2012. Souhrnnou zprávu projednala vláda dne 29.11.2017, její celé znění naleznete na webu rvkpp.vlada.cz.
3.9. zvýšení počtu kontrol alkoholických nápojů v provozovnách stravovacího zařízení, stejně jako ve všech zařízeních prodávajících vysokoprocentní alkohol	MZ, MZe		splněno	Kontroly alkoholických nápojů a lihovin v provozovnách stravovacích zařízení probíhají prostřednictvím Státní zemědělské a potravinářské inspekce v souladu s pravomocemi svěřenými v ustanovení § 15a odst. 5 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Od vypuknutí tzv. metanolové kauzy se zvýšila frekvence kontrol lihovin v tržní síti. SZPI kontroluje alkoholické nápoje v provozovnách stravovacích služeb od 1.1.2015, kdy jí byla novelou zákona o potravinách a tabákových výrobcích tato pravomoc určena.
3.10. posílení a zvýšení propojenosti mechanismů systému časného varování v oblasti alkoholu	MZ, MZe	r. 2017	splněno	Pro oblast včasného varování v oblasti alkoholu platí stejná pravidla jako pro potraviny, konkrétně je využíván Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva (Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF), který slouží k oznamování přímého nebo nepřímého rizika pro lidské zdraví pocházejícího z potraviny nebo krmiva. Umožňuje rychlé a účinné sdílení informací o nebezpečných potravinách nebo krmivech mezi členy systému. Ve

				všech členských státech a v Evropské komisi byla vytvořena kontaktní místa, mezi nimiž probíhá výměna informací o nebezpečných potravinách nebo krmivech.
3.11. zmapování současného stavu domácí výroby alkoholu a návrh opatření	MF	r. 2017	splněno	MF: Mapování domácí výroby lze předpokládat pouze u produktů, které jsou, jak je výše uvedeno, vyráběny legálně za podmínek stanovených zákonem o SD. Pro zjišťování nelegální domácí výroby správce daně provádí vyhledávací činnost s využitím všech prostředků, které jsou mu dány zákonem o spotřebních daních, procesním předpisem (daňový řád) a právními předpisy upravujícími působnost a činnost Celní správy ČR.
3.12. analýza situace v oblasti nedovolené výroby, distribuce a dovozu alkoholu a návrh opatření	MF, MV	r. 2017	splněno	MF: Tato oblast je průběžně správcem daně sledována právě s ohledem na možné daňové úniky. Správce daně využívá veškeré existující instituty a podílí se významnou měrou na hledání nových nástrojů k jejich eliminaci. Podpůrně tato činnost může přispět k řešení problémů i v jiných oblastech, např. podpora kontroly jakosti potravin a snižování spotřeby rizikových, tedy předpisům nevyhovujících, alkoholických nápojů. Orgány celní správy vytvořily katalog rizik a sledování rizikových profilů daňových subjektů, provádějí kontroly v celém obchodním řetězci, kontroly při dopravě, úzce spolupracují se SZPI, případně orgány ochrany veřejného zdraví (hygienická služba), ČOI a Policií ČR a v neposlední řadě s ostatními, zejména sousedními, členskými státy.
3.13. analýza situace v oblasti daňového zatížení alkoholových produktů a daňových úniků a návrh opatření	MF	r. 2017	splněno	MF: Daňové zatížení je průběžně sledováno s ohledem na vývoj kurzu koruny vůči euro a výši zdanění v okolních členských státech EU. Bez takového srovnání není vhodné přistupovat k navyšování tuzemských sazeb spotřební daně, neboť to s sebou nese fiskální rizika, možné znevýhodnění tuzemských výrobců oproti výrobcům v jiných členských státech, a v neposlední řadě nedaňové konsekvence, např. zdravotní rizika, někdy i s možnými fatálními následky. Minulá i současná vláda preferují v první řadě zvyšování efektivity výběru daní, nikoliv navyšování daňového zatížení.
3.14. koordinace aktivit státu vůči černému trhu s alkoholem – spolupráce dotčených resortů na vysoké úrovni	ÚV - RVKPP	průběžně	splněno částečně	sRVKPP: v r. 2017 proběhlo jedno setkání v roce 2016 zřízené neformálně pracovní skupiny k přípravě Souhrnné zprávy o plnění aktivit Plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami a výměně informací k dané problematice. Příprava této souhrnné zprávy byla pravidelně konzultována elektronicky v průběhu roku 2017. Na základě domluvy s MZ bude pracovní skupina k černému trhu s alkoholem pokračovat v rámci struktur MPS SPA.
4. Zajištění dalších opatření nezbytných pro realizaci protidrogové politiky v oblasti alkoholu				
4.1. definice monitorovacího systému v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů v ČR, identifikace zdrojů dat, stanovení priorit, stanovení monitorovaných oblastí, včetně rozsahu sledování a ukazatelů a zaměření monitoringu - sledované populační skupiny, rozsah sledovaných oblastí - nelegální obchod, pašování apod.	ÚV - RVKPP, MZ	r. 2016	splněno částečně	ÚV RVKPP: Monitoring užívání alkoholu a jeho dopadů v ČR je v gesci MZ, resp. SZÚ. Je vypracovávána pravidelná výroční zpráva, která se zaměřuje na míru a vzorce užívání alkoholu. Ostatní aspekty fenoménu alkoholu (dopady, politiku, nabídku, preventivní a léčebné intervence) neobsahuje. V rámci plnění aktivit v oblasti 3.4.1 Monitoring, výzkum, vzdělávání akčního plánu byl připraven a RVKPP schválen Národní akční plán drogového informačního systému (NAPDIS) na r. 2016–2018, který obsahuje Strukturu souhrnné (výroční) zprávy popisující jednotlivé oblasti, ve kterých by měla být sledována a popisována i situace v oblasti alkoholu v ČR včetně zdrojů dat a popisu indikátorů podle jednotlivých oblastí.

4.2. podpora dlouhodobě probíhajících studií (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách, Výzkumná studie o zdraví a životním stylu dětí a školáků)	MZ	průběžně	splněno částečně	<p>MZ, SZÚ: v roce 2019 zveřejnil SZÚ zprávu "Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2018", která pravidelně mapuje vztah občanů ČR ke kouření a pití alkoholu. Národní výzkum o spotřebě tabáku a alkoholu v dospělé populaci probíhal již počtvrté s periodicitou každé dva roky (2012, 2014, 2016, 2018). V letech 2013, 2015 a 2017 se výzkum týkal pouze spotřeby tabáku. Plné znění zprávy: http://www.szu.cz/uploads/documents/szu/aktual/uzivani_tabaku_alkoholu_cr_2018.pdf</p> <p>HBSC studie (The Health Behavior in School-aged Children) je mezinárodní výzkumná studie kolaborativního charakteru věnující se životnímu způsobu u dětí, která je realizována ve čtyřletých intervalech. V průběhu realizace tohoto Akčního plánu se uskutečnil v ČR sběr dat v roce 2018. Hlavním řešitelem této vlny studie byla v ČR Univerzita Palackého v Olomouci. Více informací zde: https://hbsc.cz/ostudii/.</p> <p>Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) je realizována NMS/ÚV. Projekt je realizován v pravidelných čtyřletých intervalech, již od roku 1995. Výsledky z 6.vlny ESPAD realizované v 2015 - tedy v průběhu realizace Akčního plánu uveřejněny na stránkách drogy-info.cz zde: 05/16 Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách 2015 - drogy-info.cz (drogy-info.cz). 7. vlna této studie se uskutečnila v roce 2019.</p>
4.3. koordinace činností monitorovacího systému v oblasti užívání alkoholu a jeho dopadů, zajištění a vydání Zprávy o stavu v oblasti alkoholu v ČR	MZ	od r. 2016 průběžně	splněno částečně	<p>V roce 2017 a 2019 vydal Státní zdravotní ústav souhrnnou zprávu, která monitoruje i oblast užívání alkoholu v ČR:</p> <p>VÁŇOVÁ A., SKÝVOVÁ M., CSÉMY L., Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2016. Praha: Státní zdravotní ústav, 2017.</p> <p>CSÉMY L., FIALOVÁ A., KODL M., SKÝVOVÁ M., Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2018. Praha: Státní zdravotní ústav, 2019.</p> <p>(obě zprávy uveřejněny na www.szu.cz).</p> <p>Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti zařadilo téma užívání alkoholu a zdravotních a sociálních dopadů užívání alkoholu včetně kriminality spojené s alkoholem do výročních zpráv o stavu ve věcech drog: MRAVČÍK V. a kol. Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2018 a 2019 (https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocní-zpravy/).</p> <p>Dále byla problematika užívání alkoholu, dopadů užívání alkoholu a politiky v oblasti alkoholu zpracována ve formě odborného článku: MRAVČÍK V. a kol. (2019). Alcohol use and its consequences in the Czech Republic. Central European Journal of Public Health, 27(Supplement), S15-S28. doi: 10.21101/cejph.a5728.</p> <p>Téma alkoholu částečně zahrnoval i Národní akční plán drogového informačního systému (NAPDIS) na r. 2016–2018, který obsahuje mimo jiné strukturu souhrnné (výroční) zprávy popisující jednotlivé oblasti, ve kterých by měla být sledována a popisována i situace v oblasti alkoholu v ČR včetně zdrojů dat a popisu indikátorů podle jednotlivých oblastí.</p>
4.4. koordinace aktivit v oblasti výzkumu alkoholismu, identifikace finančních zdrojů umožňující podporu výzkumu v oblasti alkoholu a následná koncepční a koordinovaná podpora projektů v oblasti výzkumu alkoholismu	MZ, ÚV - RVKPP	od r. 2018 s přesahe m do r. 2020	nesplněno	<p>sRVKPP: v rámci svého dotačního řízení podporuje sRVKPP i výzkumné projekty. V letech 2017-2018 byl podpořen projekt CETA: Společenské náklady užívání alkoholu, jehož výsledky byly zveřejněny na tiskové konferenci v prosinci 2018. Další výzkumný projekt zaměřený na alkohol nebyl do dotačního řízení podán.</p>

4.5. Výzkum modelů léčby v ČR u alkoholismu	MZ, ÚV - RVKPP	od r. 2018 s přesahem do r. 2021	nesplněno	Dle KAD tato aktivita byla zamítnuta Technologickou agenturou České republiky (i přes doporučení oponentů) a současně vyžadovala vysoké finanční nároky, které se nepodařilo zajistit z jiných zdrojů. Z těchto důvodů nebyla tato aktivita realizována.
4.6. Adaptace léčebného modelu pro nedobrovolné léčby, včetně jeho evaluace a implementace	MZ, ÚV - RVKPP	od r. 2018 s přesahem do r. 2022	nesplněno	Realizace těchto studií vyžadovala vysoké finanční nároky, které se nepodařilo zajistit. Z těchto důvodů nebyla tato aktivita realizována.
4.7. Výzkum efektivity a nákladové efektivity léčebných postupů u škodlivého pití a závislosti na alkoholu a spojitost s komorbiditami	MZ, ÚV - RVKPP	od r. 2018 s přesahem do r. 2023	nesplněno	Realizace těchto studií vyžadovala vysoké finanční nároky, které se nepodařilo zajistit. Z těchto důvodů nebyla tato aktivita realizována.
4.8. podpora programu pro zdravotnické pracovníky zaměřené na včasnou intervenci	MZ	průběžně	splněno částečně	MZ: byla zajištěna možnost financování takto orientovaných projektů z některých dotačních programů MZ. SZÚ realizoval každoročně projekt podpory zdraví „Krátké intervence v praxi“ na národní úrovni a jeho součástí je mj. i problematika alkoholu.
4.9. vytvoření stálé pracovní skupiny Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky pro problematiku alkoholu	MZ	r. 2015	splněno	Ministerstvo zdravotnictví zřídilo v roce 2016 Meziresortní pracovní skupinu pro snížení škod působených alkoholem /dále jen MPS SPA/, která je poradní orgán ministra zdravotnictví a Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, které je ministr zdravotnictví členem, zřízený za účelem koordinace spolupráce státních orgánů a dalších organizací při realizaci opatření zaměřených na snižování škod působených alkoholem vyplývajících z národních dokumentů a mezinárodních aktivit v této oblasti.
4.10. zajištění průběžného hodnocení plnění Akčního plánu	MZ, ÚV - RVKPP	průběžně	splněno částečně	Aktivita byla částečně splněna předložením Informace o stavu realizace Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí vládě v roce 2016 - 2018 ; zprávy byly připraveny i na základě spolupráce v rámci MPS SPA.
4.11. zlepšení koordinace kontrolních orgánů v oblasti alkoholu (Policie ČR, Celní správa pod.)	odpovědné resorty	průběžně	splněno částečně	viz plnění aktivity č. 1.5.
4.12. integrace problematiky alkoholu do strategických materiálů krajů, podpora služeb poskytovaných osobám s adiktologickou poruchou způsobenou užíváním alkoholu ve střednědobých, akčních	doporučení krajům	od r. 2016 průběžně	splněno částečně	Problematika alkoholu je součástí krajských strategických dokumentů u 11 krajů ze 14.

plánech a komunitních plánech měst a obcí.				
4.13. sledování vývoje trendů v oblasti konzumace alkoholu v EU a zajištění účasti zástupce ČR na jednání CNAPA	MZ	průběžně	splněno	MZ: zástupce MZ se pravidelně účastnil jednání CNAPA.
4.14. realizace aktivit vedoucích k financování zdravotních služeb poskytovaných osobám s adiktologickou poruchou ze systému veřejného zdravotního pojištění	MZ	r. 2015	splněno částečně	MZ: proběhla jednání se zástupci zdravotních pojišťoven, aktuálně dochází k vyhodnocení pilotních projektů - úhrady ze systému veřejného zdravotního pojištění.
4.15. identifikace a podpora vyčlenění finančních prostředků pro zajištění aktivit akčního plánu	MF, ÚV - RVKPP	r. 2015	splněno částečně	K alokaci specifických finančních prostředků na realizaci akčního plánu nedošlo. Finanční prostředky na aktivity AP si zajišťoval každý zodpovědný subjekt v rámci svého rozpočtu.
4.16. vyhodnocení dodržování a kontroly platné právní úpravy v oblasti reklamy zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy ve znění pozdějších předpisů - návrh novelizace	MPO	r. 2016	splněno	MPO: Jak se již v minulosti Ministerstvo průmyslu a obchodu vyjádřilo, je z obecného hlediska nelogické, aby se spolu s povinností vyhodnotit dodržování právních předpisů předem stanovil též návrh novelizace, neboť nelze odhadovat, zda potřeba novelizace na základě vyhodnocení dodržování těchto právních předpisů vyvstane či nikoliv. Odstranění případných nedostatků v dodržování právních předpisů lze primárně lépe dosáhnout posílením kontroly nebo/a osvětovou činností v dané oblasti, nikoliv změnou právní úpravy. K této dílčí aktivitě nicméně Ministerstvo průmyslu a obchodu současně poznamenává, že se reklama na alkoholické nápoje nejeví jako problematická, neboť v posledních letech Ministerstvo průmyslu a obchodu neřešilo žádnou stížnost na takovouto reklamu a ani nerozhodovalo v odvolacím či přezkumném řízení žádné případy, které by se takovéto reklamy týkaly.
4.17. vyhodnocení dodržování a kontroly platné právní úpravy v oblasti reklamy zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně souvisejících zákonů - návrh novelizace	MK	r. 2016	splněno	Splněno. Ač návrh vládní novely z roku 2016 nebyl projednán Poslaneckou sněmovnou Parlamentu v minulém funkčním období, základní parametry omezení reklamy na alkoholické nápoje jsou již nastaveny v českém právním řádu prostřednictvím směrnice 2010/13/EU o audiovizuálních mediálních službách, která harmonizuje pravidla pro obchodní sdělení na alkoholické nápoje v audiovizuálních službách v EU. Směrnice je řádně transponována do zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, dohled nad jejím plněním je svěřen Radě pro rozhlasové a televizní vysílání.

<p>4.18. Vyhodnocení současného stavu ve značení, balení a složení alkoholických nápojů (např. snížení atraktivity) a návrh opatření.</p>	<p>MZe, MZ</p>	<p>r. 2016</p>	<p>splněno</p>	<p>Označování alkoholických nápojů probíhá z pohledu MZe dle příslušné legislativy národní (zákon č. 110/1997 Sb., vyhláška č. 417/2016 Sb. a vyhláška č. 248/2018 Sb.) a unijní (nařízení č. 1169/2011, nařízení č. 110/2008 a nařízení 2019/787), což je průběžně kontrolováno Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí v rámci úředních kontrol. V ČR je na rozdíl od mnoha členských států EU povinné uvádět složení u alkoholických nápojů. Spotřebitel je tak plně informován o povaze nakupovaného alkoholického nápoje, což mu umožňuje tzv. informovaný výběr. Novelou zákona o potravinách a tabákových výrobcích č. 180/2016 Sb. vznikla povinnost uvádět u nápojů nad 20 % obj. alkoholu výrobce takového nápoje, nestačí tedy uvést pouze provozovatele potravinářského podniku, jako u většiny potravin. Zákazník tak přesně ví, kdo takový nápoj vyrobil a může se lépe rozhodnout či nerozhodnout pro jeho případný nákup. Vyhláška č. 248/2018 Sb. nahradila stávající vyhlášku č. 335/1997 Sb. U alkoholických nápojů došlo ke zpřehlednění označování medoviny/dezertní medoviny.</p> <p>Balení lihovin z pohledu např. maximálního možného objemu malospotřebitelského balení lihovin je v gesci Ministerstva financí (zákon o povinném značení lihu). Přijetím tohoto zákona byl eliminován prodej velkých balení lihovin (např. plastové vícelitrové kanystry).</p>
---	--------------------	----------------	----------------	---

Zdroje:

CSÉMY L., DVOŘÁKOVÁ Z., FIALOVÁ A., KODL M., SKÝVOVÁ M. *Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2019*. Praha, Státní zdravotní ústav, 2020. on-line dostupné (včetně dalších zpráv za předchozí roky zde: <http://www.szu.cz/tema/podpora-zdravi/prevence-zavislosti>).

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Spotřeba alkoholických nápojů na 1 obyvatele v České republice: Graf – Spotřeba alkoholických nápojů na 1 obyvatele v České republice | ČSÚ (czso.cz)*.

CHOMYNOVÁ, P., CSÉMY, L. & MRAVČÍK, V. 2020. *Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) 2019*. Zaostřeno 6 (5), 1–20.

INCHLEY J, CURRIE D, BUDISAVLJEVIC S, TORSHEIM T, JÅSTAD A, COSMA A ET AL., editors. *Spotlight on adolescent health and well-being. Findings from the 2017/2018 Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) survey in Europe and Canada. International report. Volume 2. Key data*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2020. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

MRAVČÍK, V., CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., JANÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., ROUS, Z., CIBULKA, J., FIDESOVÁ, H., VOPRAVIL, J., *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2019 [Annual Report on Drug Situation in the Czech Republic in 2019]* MRAVČÍK, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. On-line dostupné: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-drogove-situaci-v-cr-v-roce-2019-184877/> [2021-01-20]

SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY, *Evaluace Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018*, 2019. on-line dostupné: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/strategie-a-plany/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi-2010-az-2018-a-jeji-evaluace-183158/> [2021-01-20]

Seznam zkratek:

1. LF UK a VFN: 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

A.N.O.: Asociace nestátních organizací

BIS: Bezpečnostní informační služba České republiky

ČLS JEP: Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně

ČOI: Česká obchodní inspekce

ESPAD: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (European school survey on alcohol and other drugs)

EU: Evropská unie

IP RAS: projekt Systémová podpora adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky

KAD: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

MD: Ministerstvo dopravy ČR

MF: Ministerstvo financí ČR

MK: Ministerstvo kultury ČR

MPO: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MPSV: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

MSp: Ministerstvo spravedlnosti ČR

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

MV: Ministerstvo vnitra ČR

MZ: Ministerstvo zdravotnictví ČR

MZe: Ministerstvo zemědělství ČR

NMS ÚV: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, Úřad vlády České republiky

NÚDZ: Národní ústav duševního zdraví

RVKPP: Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

SNN: Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP

sRVKPP: sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky

SZÚ: Státní zdravotní ústav

ÚV ČR: Úřad vlády ČR

ÚZIS: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

WHO: Světová zdravotnická organizace